N^er 115. ROK 1836. PIĄTEK 20 MAJA.

Pismo to wychodzi codziennie oprócz niedzieli i świąt uroczystych w drukarni St. Gieszkowskiego.

Zaliczenie na trzy miesiące Złp. 10, miesięczne złp. 4.

IMIONA RZYMSKIE.
Jutro Helen Kr.

IMIONA SŁAWIAŃSKIE.
Jutro Przesława.

Gazeta Krakowska.

OBSERWACYE METEOROLOGICZNE.

Dzień godz:	Barometr do 0° R red w miarze Paryzkiey	Stopnie ciepla podlug Reaumura	Psychrometr	Wiatr	Stan Atmosfery	Zjawiska napowietrzne i różne uwagi
7	27" 5''' 546	† 9°, 9	3''', 33	Zachodni słaby	Pochmurno	
19 12	5. 462	† 12, 6	2, 66	,, mocny	,, ,,	
3	5, 389	† 13, 8	2, 66	,, ,,	,, ,,	
9	5, 466	† 8, 2	2. 55	,, słaby	Pogoda z Cdmurami	

Część Urzędowa.

Nro. 1795.

WYDZIAŁ DOCHODÓW PUBLICZNYCH I SKARBU

Wolnego Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i Jego Okręgu.

Podaje do publicznej wiadomości, iż w skutek rozporządzenia Senatu Rządzącego z d. 3 maja r. b. Nro. 2535 D. G. sprzedane zostaną przez licytacyą publiczną dnia 1 czerwca r. b. w godzinach rannych w Wydziale Dochodów Publicznych odbyć się mającą, kramy Rządowe w rynku Krakowskim położone, na rozebranie jako do dalszéj dzierżawy nie kwalifikujące się, a mianowicie kremy Owsiane zwane Nro. 276 i 277, kramy Warzeszne Nro. 96 i 97, kramy Mydlarskie od Nro. 106 do 114, kramy Szklarskie od Nro. 119 do Nro. 129, kramy Sadelne od Nro. 138 do Nro. 146, kramy Piernikarskie od Nro. 147 do Nro 150, kramy Oleyne od Nro 173 do 196, kramy Mącznicze na wschodzie od Nro. 211 do 224, na zachodzie od Nro 249 do 251, oraz wystawy nad miejscami mączniczemi od Nro. 197 do 210 i od Nro. 236 do 248 niemniej kramy Śledziarskie od Nro. 231 do 235; cena szacunkowa do pierwszego wywołania pomienionych kramów w kwocie złp. 542 gr. 18 jest ustanowiona. Chęć przeto kupna majacy zaopatrzeni w gotowe pieniądze, w terminie powyżéj oznaczonym i miejscu wyrażonym znajdować zię zechcą. Utrzymujący się przy kupnie, winien będzie kwotę z licytacyi wynikłą natychmiast zapłacić, a następnie kramy przez siebie zakupione własnym kosztem rozebrać i najdaléj w dniach 10 z placu Rządowego w zupełności uprzątnąć.

Kraków dnia 16 maja 1836 r.

X. BYSTRZONOWSKI.

(1r.) *Nowakowski*, Sek. Wyd.

— *Kraków.* —

Uzupełniając artykuł dotyczący towarzystwa dramatycznego krakowskiego do Kielc i Radomia dnia 24 maja wyjeżdżającego zamieszczony w Nrze 111 Gazety Krakowskiej, winniśmy donieśc że do składu trupy należą także państwo Lasoccy, pani Thebach z córkami i inne osoby grono artystów dramatycznych stanowiące. Ponawiając nasze ży-

czenia szczęśliwéj drogi i wszelkiej pomyślności, spodziewamy się oglądać ich na zimę w naszej stolicy.

— *Wiedeń* 13 *Maja*. —

Zupełne rozwiązanie krajobrońców (Landwehr) nastąpi na przyszłą wiosnę. Redukcya wojska teraz rozpoczęta oszczędzi do 15 milionów zł. reńsk. przez co wszyscy poddani doznają znacznéj ulgi w podatkach, a zakładanie kolei żelaznych nastręczy nowy sposób zarobkowania i ożywi przemysł we wszystkich prowincyjach całéj monarchii GBV.

— *Dnia* 14 *Maja*. —

Wszystkie załogi całéj Galicyi mają bydź znacznie wzmocnione, a miéjsca dotąd nie obsadzone mają bydź zajęte; z tego powodu różne korpusy otrzymały rozkaz do udania się niebawnie do wspomnionego kraju.

— *Z Berlina* 13 *Maja*. —

Królewicze francuzcy przybyli tu dziś i wysiedli w zamku królewskim. GPS.

— *Z Paryża* 7 *Maja*. —

Wczorajsze posiedzenie izby deputowanych. Hr. Jaubert zdał sprawę o żądanym kredycie 4,580,000 franków dla ukończenia rozpoczętych budowli publicznych, mianowicie gmachu na bulwarze Quai d'Orsay, którego budowa w 1810 roku jeszcze zaczęta, a prowadzona do 1833 r. kosztuje już do 8 milionów franków; wykończenie zaś tego gmachu wyniesie drugie tyle; zaiste droga budowa! Aby na przyszłość zapobiedz tak niesumiennemu nadużyciu administracyi, sprawozdawca radzi, ażeby ministrów odpowiedzialnymi zrobić, iżby plany i koszta przed zatwierdzeniem onych były własnoręcznie podpisane przez ministra robot publicznych. Sprawozdanie to zrobiło wielkie wrażenie na członkach izby i obecnych posiedzeniu. Następnie minister sprawiedliwości wniósł prawo o zniesieniu loteryj prywatnych, które polecono wydrukować i rozdać w biórach. Porządkiem dziennym nastąpiły rozprawy nad dodatkami do budżetu wojskowego na rok 1836 a mianomicie 900,000 fr. pensyi emerytalnéj, która była powodem jenerałowi Leydet do czynienia wyrzutów marszałkowi Maison, że niesprawiedliwie rozdaje wyższe stopnie nie zasłużonym młodzikom salonowym, pomijając zdatniejszych i zasłużeńszych officerów, do których należą bliznami okryci koledzy jego. Marszałek usprawiedliwiał się z tego zarzutu i spytał pomienionego jenerała, czyby sądził, że i jego syn należy do niesłusznie protegowanych; na co ten odpowiedział: »Nie mówię że nie.« Na te słowa marszałek zbladł. Kilka głosów dało się słyszeć: Nie odpowiadaj pan, nie odpowiadaj pan! Marszałek Maison rzekł: «Niepotrzebuję się rumienić za mego syna. Francya dowie się o tém późniéj! (*Dosyć*, *dosyć*, *wielka niespokojność*). Jenerał Leydet: Nie chcę téj rzeczy daléj prowadzić; jestem zadowolony, że są przekonani, iż tego nieodnosiłem do zsiwiałych wojowników i spodziewam się, że mi nikt nie będzie osobistościami odpowiadał. Prezes: Możemy więc spokojnie daléj obradować nad powyższym wnioskiem? (*śmiech*) Przyjęto go 220 kreskami przeciw 16. — Na dzisiejszém posiedzeniu była mowa o zniesieniu domów gry, które już nie będą więcéj wydzierżawione. Gdy się nie mogli zgodzić członkowie, jakim sposobem pokryć z tąd wynikający ubytek w dochodach publicznych, odezwał się ktoś, że to można uskutecznić redukcyą wojska; z tąd powstało wielkie zamieszanie. P. Laffite oświadczył, że przy rozprawach nad budżetem poda źródła dochodów które dostatecznie zastąpią ubytek przez zniesienie demoralizujących domów gier hazardowych.

— *Dnia* 8 *Maja*. —

Ani jedna z klass przemysłowych od rządu wezwanych do rozpoznania projektu o nałożeniu podatku na cukier krajowy nie dała korzystnego o nim zdania, a tak musi sam z siebie upaść.

Dnia 1 maja padał śnieg w Tuluzie, Bordeaux i Nantes; mróz pouszkadzał winnice,

w niektórych miejscach wszelką zniszczył nadzieję zbioru.

Kommissya budżetowa chce zniszczyć wojsko w Algierze do 14,000 tysięcy; przeciwnie marszalek Clauzel żąda powiększenia tamtéjszéj siły zbrojnéj.

Kilku officerów wyższych od marynarki otrzymało rozkaz udania się niebawnie z Paryża do Tulonu dla zajęcia swoich miejsc na uzbrojonéj tam flocie, któréj przeznaczeniem jest krążyć około brzegów małéj Azyi.

Dowiadujemy się z Lizbony że xiążę Palmella znowu został mianowany posłem przy rządzie angielskim. Dwie twierdze Balmacedas i Portugallette mają bydź zdobyte przez Krystynistów, których klęska pod St. Sebastian nie potwierdza się.

Snieg, grad, deszcze i okropne burze na morzu, przerwały operacye wojenne tak iż od kilku dni żadnych niemamy wiadomości z widowni wojny Hiszpańskiéj.

List z Barcelony wspomina o rapporcie urzędowym o odniesionych korzyściach nad bandami powstańców katalońskich, których stratę podają do 600 ludzi.

Don Carlos wydał powtórną proklamacyą do nawarów i biskajczyków, przyrzekając im utrzymanie przywilejów i zachowanie religii. GPS.

— *Z Madrytu* 27 *Kwietnia* —

Z widowni wojny odbieramy same pomyślne wiadomości; jeżeli nie zajdą jakio przeszkody w dalszém wykonaniu planu operacyjnego, wojna długo trwać nie może, któréj smutne slady potrafi zatrzeć troskliwość królowéj rejentki. Wedlng nowego prawa o wyborach na 50,000 ludności przypada jeden deputowany; a takim być może jeżeli jest hiszpanem rodowitym, ma 25 lat i płaci 500 realów rocznego podatku. Nowe ministeryum składa się: z pana Mendyzabal prezesa ministrów i ministra finansów, pana Almodovar spraw zagranicznych, jenerała Rodil wojny, pana Ferrer marynarki, pana Gomez Becerra sprawiedliwości i pana Martin de los Heros spraw wewnętrznych. — Jenerał Kordowa ma złożyć naczelne dowództwo, co utwierdzi zwycięztwo ministerstwa pana Mendizabala, a bardziej jeszcze uchwała zapadła w izbie prokuradorów wiąkszością 216 kresek przeciw 2, ażeby wezwać rząd, do dalszej sprzedarzy dóbr kościelnych.

Summa zebrana od uwalniających się od zaciągu do 100,000 wojska wynosi już 55,602,833 realów. GBV.

— *Speyer* 6 *Maja* —

Liczba emigrantów do Ameryki wzrasta tu coraz bardziéj: w samym cyrkule nadreńskim po obrachowaniu tegorocznem było kobiet o 11,400 więcéj jak mężczyzn, którzy, szególniéj młodzi gromadnie opuszczają kraj rodzinny, szukając za morzem nowéj ojczyzny. GPS.

— *Z Londynu* 6 *Maja* —

Po wysłuchaniu prawnych zarzutów ze strony posła sycylijskiego sąd konsystoryalny odmówił xięciu Kapuy uznania zawartego ślubu z Penelopą Smith. Dnia 2 b. m. towarzystwo wsparcia biednych cudzoziemców obchodziło swoją 30 rocznicę; składka przy uczczcie danéj przyniosła 750 funtów szterlingów. Wzeszłym roku w Londynie zawiązało się 169 nowych towarzystw, których kapitały dochodzą do 60 milionów funtów szterlingów. Ze wszystkich portów południowych nadchodzą smutne wiadomości o licznych rozbitych a bardziej jeszcze uszkodzonych okrętach przez ostatnie straszne burze na morzu. GPS.

— *Rozmaitości.* —

W Ameryce, szczególniéj w obwodzie Termeseńskim, znowu znaleziono wiele monet rzymskich w ziemi, na ktorych znaiduje się napis Marka Aureliusza! Jeżeli Amerykę dopiero za Kolumba odkryli pierwsi Europej-

czykowie, zachodzi pytanie, jakim sposobem monety cesarza Rzymu tamże się dostały!«

Iluminacyje u starożytnych. Największe i najdawniejsze iluminacyje odbywały się w Egipcie. Co rok, jak powiada Herodot, podczas pewnego święta, pod golem niebem dokoła domów zapalono mnóstwo lamp. Święto owe nazywało się: Palenie lamp, równie jak u Chińczyków, gdzie obchodzą: święto latarni. Kto publicznie nie mógł być obecnym na tych ofiarach bóstwu, obchodził tę noc w domu, który oświecał lampami. A to się działo w całym Egipcie, mówi ojciec historyków. Wyobraźmyż sobie ową iluminacyję we wszystkich licznych i zaludnionych miastach od Tebów, aż do ujścia Nilu, wzdłuż całéj doliny Nilowéj, i spytajmy się, czy za naszych czasów widzieliśmy co podobnego?

Postrzeżenie chirugiczne. — Sławny chirurg sir Astley Cooper w Londynie uczynił doświadczenie, że pijacy piwa z profesyi nadzwyczajnie są dotkliwi na wszystkie zewnętrzne skaleczenia się, i że chirurgiczne operacyje, dla innych nieszkodliwe, dla nich utratą życia grożą. Dr. *Lancet* utrzymuje nawet, że londyński piwny suszy-kufel byle się w palec zadrasnął, może to życiem przypłacić. Teraz pytanie czyli nasze piwo wywiera podobny wpływ zabójczy, jak angielski porter? RL.

Kant i Franklin. Kant utrzymywał pewnego razu: »Żaden rozsądnie myślący człowiek, po dojrzałéj rozwadze nad marnością rzeczy ludzkich, nie chciałby raz drugi zaczynać ziemskiego życia, chociażby to w jego mocy było.« Przeciwnie znowu mówi Franklin o sobie: »Ilekroć, co się często zdarza, rozmyślam nad sobą, powtarzam w duchu, że gdyby można, chętniebym długi zawód od końca do końca, raz jeszcze przebył. Prosiłbym o jednę tylko wolność, jaką autorowi dają przy powtórzoném wydaniu jego dzieła, to jest: błędy jakie się wkradły, sprostować, Nadto życzyłbym sobie kilka drobnych przypadków, i okoliczności z mego życia, na lepsze zamienić. Ztém wszystkiém, chociażby te warunki przyjętemi nie były, jabym jeszcze się nie wahał drugi raz życie zaczynać.« Zkądże ta różność życzeń? Oto: Franklin i wszyscy, którzy jak on myślą, prowadzą życie czynne, twórcze, rzeczywiste; a to wszystko przywiązuje do świata i ludzi, i uczy ich kochać i cenić, a czego życie spekulacyjne, idealne, nie uczy. Mąż czynny, poświęcający się dla drugich, przemijającego doświadcza tylko nieukontentowania, kiedy świat nie czyni tego, co on dla jego dobra pragnie; przeciwnie głowa spekulacyjna nigdy nie jest zadowoloną ze świata, któryby nigdy podług jéj marzeń postępować nie mógł, RL.

Doniesienie.

Z dniem 1go czerwca r. b. otworzone będą kąpiele siarczane w Krzeszowicach cena jest zmniejszona od przesło rocznéj sastosowana do dawniejszéj, wszelki porządek tak co do mebli jako i wygód kąpiącym zapewnia się, traktyjernie w dwóch oberżach utrzymywane, a gdyby życzeniem zaś było z kąpiących się utrzymywać swoją kuchnią, wszelkie jarzyny w ogrodzie Krzeszowickim sprzedawane będą za cenę umiarkowaną. (2r.)

PRZYJECHALI DO KRAKOWA.

Od dnia 19 *do dnia* 20 *Maja.*

Brzezowski kommissarz cyrkul., Wojciechowski, Paszkowski; Herman Henryk z Galicyi; Schupire Ozyarz, Stroheim Salamon z Pruss; Wysocki Stanisław z Polski.

Wyjechali z Krakowa.

Frycz Henryk, Ponińska xiężna, Dąmbski Ignacy z Galicyi; Strogonow Alexander Szambelan i Radca Stanu jako kuryer do Wiednia; Bobrownicki Alexander, Walewska Tekla hrabina, Rost do Polski.